

**УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ
ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ЛУЦЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ»
ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ**

Факультет дошкільної освіти та музичного мистецтва
Кафедра теорії, методики музичної освіти та інструментальної підготовки

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчальної роботи
Наталія БОРБИЧ
Наталія Борбич
«14» вересня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

ОК 3. ОСНОВИ МУЗИЧНО-ТЕОРЕТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ:

3.2.2. СОЛЬФЕДЖІО

освітньо-професійна програма	Середня освіта (Музичне мистецтво)
освітній ступінь	бакалавр
галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
спеціальність	014 Середня освіта
предметна спеціальність	014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)

Робоча програма з освітнього компонента «Основи музично-теоретичної підготовки: Сольфеджіо» для здобувачів освіти ОС бакалавр за галуззю знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 014 Середня освіта предметної спеціальності 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво).

«30» серпня, 2022 року. 18 с.

РОЗРОБНИКИ:

Мирослава НОВАКОВИЧ, доктор мистецтвознавства, професор кафедри теорії, методики музичної освіти та інструментальної підготовки

Оксана ЮРЧУК, викладач кафедри теорії, методики музичної освіти та інструментальної підготовки

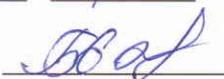
ПОГОДЖЕНО*

Гарант/керівник освітньо-професійної програми
Середня освіта (Музичне мистецтво)

(Анна ЗАРИЦЬКА)
«05» Вересня 2022 рік

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії, методики музичної освіти та інструментальної підготовки

«05» Вересня 2022 року, протокол № 1

Завідувач кафедри
(Богдана ЖОРНЯК)

Схвалено вченою радою факультету дошкільної освіти та музичного мистецтва

«14» Вересня 2022 року, протокол № 2

Голова
(Наталія ІВАНОВА)

1. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента
		Денна форма навчання
Кількість кредитів – 10	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Статус освітнього компонента: обов'язковий
Змістових модулів – 14	Спеціальність 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)	Рік підготовки: 1-й, 2-й, 3-й, 4-й
Загальна кількість годин – 300 год.		Семестри: I, II, III, IV, V, VI, VII
Тижневих годин: аудиторних – 2/1 год. самостійної роботи студента – 1 год.	Освітній ступінь бакалавр	Практичні – 165
		Самостійна робота – 117
		Консультації – 18
		Вид контролю: екзамен (III семестр), залік (VI семестр)

2. Мета, програмні компетентності та результати навчання

2.1. Мета освітнього компонента

В системі професійної практичної підготовки фахівців освітній компонент «Основи музично-теоретичної підготовки: Сольфеджіо» є важливою складовою частиною. Його вивчення передбачає набуття та розвиток практичних (інтонаційних, слухових, творчих) навичок, необхідних здобувачам освіти для майбутньої музично-педагогічної діяльності.

Мета: розвиток музичних здібностей здобувачів освіти (мелодичного, ритмічного та гармонічного слуху, музичної пам'яті), набуття ними практичних (інтонаційних, слухових та творчих) навичок, необхідних для подальшої професійної діяльності.

Завдання:

- розвивати мелодичний та гармонічний слух та пам'ять;
- надати уявлення про ритмічні співвідношення музичних звуків, елементи музичної форми;
- розвивати навички чистого інтонування вправ різного типу, сольфеджування нотних прикладів різної складності, розвивати навички слухового аналізу елементів музичної мови та запису музичного диктанту.

2.2. Програмні компетентності

2.2.1. Інтегральна компетентність

ІК-1. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь з предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.

2.2.2. Загальні компетентності

- ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК-7. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.
- ЗК-8. Здатність до міжособистісної взаємодії.

2.2.3. Спеціальні (фахові) компетентності

- СК-1. Здатність моделювати зміст освіти відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів, визначених державними стандартами освіти.
- СК-5. Здатність ефективно використовувати наявні та створювати нові цифрові освітні ресурси у процесі викладання музичного мистецтва.
- СК-11. Здатність застосовувати елементи теоретичного та експериментального дослідження для підвищення ефективності мистецько-педагогічної діяльності.
- СК-12. Здатність до перенесення системи фахових знань у площину навчального предмету «Музичне мистецтво» та інтегрованого курсу «Мистецтво».
- СК-13. Здатність виявляти музикальність, демонструвати виконавські (інструментальні, вокально-хорові, диригентсько-хорові), інтерпретаційні, артистичні уміння вчителя музичного мистецтва.
- СК-14. Здатність здійснювати психологічну підтримку здобувачів освіти та створювати умови для ефективного функціонування інклюзивного освітнього середовища.

2.3. Передумови для вивчення освітнього компонента

Передумовами (пререквізитами) для успішного опанування ОК «Основи музично-теоретичної підготовки: Сольфеджіо» є попереднє засвоєння нотної грамоти та наявність музичного слуху.

2.4. Програмні результати навчання

2.4.1. Програмні результати навчання за ОПП

- ПРН-1. Демонструвати академічні знання з музичного мистецтва, володіти методиками і технологіями моделювання змісту навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів.
- ПРН-2. Володіти навичками усного й писемного ділового мовлення державною мовою, використовувати професійну термінологію в усіх видах освітньої та мистецько-педагогічної діяльності.
- ПРН-3. Демонструвати вміння навчати учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички засобами навчального предмету та інтегрованого навчання.
- ПРН-7. Знати музичну термінологію, розуміти основні концепції, теорії та загальну структуру музикознавчих наук.
- ПРН-8. Розуміти специфіку теоретичного та експериментального дослідження в музично-педагогічній діяльності вчителя.

2.4.2. Результати навчання за освітнім компонентом

знати:

- методику чистого інтонування вправ різного типу та складання конструктивних і художніх прикладів;
- специфіку елементів музичного мовлення та їх взаємодії з метою визначення їх на слух;
- технологію запису музичного диктанту та підбору гармонічного супроводу до мелодій;

вміти:

- чисто інтонувати та визначати на слух елементи музичної мови (лади та їх ступені, інтервали, акорди);
- читати з аркуша одно- та двоголосі нотні приклади середнього рівня складності;
- сприймати на слух логіку гармонічного розвитку в конструктивних вправах (цифровках) та художніх прикладах;
- записати музичний диктант;
- використовувати набуті навички в практичній діяльності – на заняттях з педагогічної практики та в майбутній музично-педагогічній діяльності.

3. Програма освітнього компонента

І КУРС, І семестр

Змістовий модуль I.

Діатоніка. Інтонаційне та слухове засвоєння мажорного й мінорного ладів, поширених розмірів і простих ритмічних груп

Тема 1. Діатоніка. Мажорний лад. Розміри 2/4, 3/4, 4/4. Прості ритмічні групи

Мажорний лад, C-dur. Розмір 2/4. Прості ритмічні групи. Мажорний тризвук. Інтервали: терція, квінта. Розмір 3/4. Обернення мажорного тризвуку. Інтервал кварта. Розмір 4/4. Опрацювання елементів в інтонаційних та слухових вправах.

Тема 2. Мінорний лад та його різновиди. Транспозиція

Натуральний мінор, a-moll. Мінорний тризвук. Гармонічний мінор. Мелодичний мінор. Транспозиція. Інтонаційні, слухові вправи та елементарні творчі завдання.

Тема 3. Розвиток інтервального та ритмічного слуху

Інтервали: секунда, терція, кварта, квінта. Опрацювання інтервалів в інтонаційних та слухових вправах, простих музичних диктантах. Затакт, паузи і ліга в мелодії. Розмір 3/8. Виконання творчих завдань на заданий ритм.

Змістовий модуль II.

Інтонаційне та слухове засвоєння широких інтервалів та ритмічних груп з 16-ми

Тема 4. Секста: опрацювання інтервалу

Секста в ладу та від звука: інтонаційні та слухові вправи, музичний диктант.

Тема 5. Септима: опрацювання інтервалу

Септима в ладу та від звука: інтонаційні та слухові вправи, музичний диктант.

Тема 6. Ритмічні групи з 16-ми у вивчених розмірах

Ритмічні групи з 16-ми у вправах різного типу. Опрацювання всіх груп в інтонаційних та слухових вправах, музичних диктантах.

І КУРС, II семестр

Змістовий модуль III.

Інтонаційне та слухове засвоєння акордів: зм.5/3, D₇. Синкопований та тріольний ритми. Паралельно-змінний лад

Тема 1. Зменшений тризвук. Паралельно-змінний лад

Зменшений тризвук в ладу і від звука. Паралельно-змінний лад: інтонаційні, слухові вправи. Виконання творчих завдань у паралельно-змінному ладі. Аналіз репертуарних творів з методики музичного виховання, диригування, вокалу.

Тема 2. D₇ в ладу і від звука. Використання D₇ в мелодії

D₇ в ладу і від звука. Використання D₇ в мелодії. Обернення D₇ в інтонаційних і слухових вправах. Слухове засвоєння D₇ з оберненнями: аналіз прикладів з музичної літератури, запис мелодичного диктанту з ходом по D₇. Творчі завдання за темою.

Тема 3. Синкопа і тріоль (прості види)

Проста синкопа в розмірах 2/4, 3/4, 4/4. Проста тріоль у різних розмірах. Поєднання синкопованого та тріольного ритмів в інтонаційних, слухових вправах, творчих завданнях.

Змістовий модуль IV.

Види мажору. Тритони у різних ладах. Гармонічне двоголосся. Розмір 6/8

Тема 4. Тритони: інтонаційне та слухове засвоєння

Тритони у натуральних ладах, гармонічному мінорі. Гармонічний та мелодичний мажор. Тритони у гармонічному мажорі. Інтонаційні, слухові, творчі вправи.

Тема 5. Гармонічне двоголосся

Гармонічне двоголосся: конструктивні інтонаційні та слухові вправи. Сольфеджування художніх прикладів з народної та класичної музики. Аналіз репертуарних творів студентів з різних музичних дисциплін.

Тема 6. Розмір 6/8

Розмір 6/8 з простими та складними ритмічними групами. Інтонаційне та слухове засвоєння розміру, музичні диктанти (ритмічні, мелодичні). Творчі завдання в розмірі 6/8.

II КУРС, III семестр

Змістовий модуль V.

Двоголосся підголосково-поліфонічного складу. Розвиток ритмічного та гармонічного слуху

Тема 1. Засвоєння підголосково-поліфонічного двоголосся

Аналіз та сольфеджування двоголосих прикладів підголосково-поліфонічного складу. Сольфеджування двоголосих прикладів з виконанням одного голосу на інструменті. Творчі завдання за темою «Підголоскове двоголосся».

Тема 2. Інтонаційне та слухове засвоєння складних ритмічних груп

Тріоль з 16-ми у ритмічних, інтонаційних та слухових вправах. Ускладнена синкопа та її різновиди у ритмічних, інтонаційних та слухових вправах. Виконання творчих завдань різного типу та змісту.

Тема 3. Септакорд VII ступеня в мажорі та мінорі

МЗмVII₇ у натуральному мажорі: інтонування, слухові вправи. ЗмVII₇ у гармонічних ладах. Інтонування гармонічних послідовностей із VII₇.

Змістовий модуль VI.

Розвиток ладового слуху: ладова альтерація. Слухове засвоєння складених інтервалів

Тема 4. Альтерація ступенів мажору та мінору

Альтерація ступенів мажору. Альтерація ступенів мінору. Інтонаційні, слухові та творчі завдання різного типу.

Тема 5. Хроматична секвенція типу D₇-T

Опрацювання хроматичних секвенцій: D₇-T, D_{6/5}-T, D_{4/3}-T, D₂-T: інтонаційні вправи, гра на фортепіано.

Тема 6. Складені інтервали

Складені інтервали в інтонаційних та слухових вправах. Складені інтервали в музичному диктанті. Складені інтервали у творчих вправах.

II КУРС, IV семестр

Змістовий модуль VII.

Інтонаційне та слухове засвоєння характерних інтервалів, зб_{5/3}. Двічі-гармонічний лад. Імітаційне двоголосся

Тема 1. Характерні інтервали

Зб₂ і зм₇, зм₄ і зб_{5/3} в ладу: інтонаційне та слухове опрацювання. Характерні інтервали в музичних диктантах та творчих завданнях.

Тема 2. Збільшений тризвук. Двічі-гармонічний лад

Зб_{5/3} в гармонічних ладах. Інтонаційні вправи у двічі-гармонічних ладах. Музичні диктанти у двічі-гармонічних ладах.

Тема 3. Імітаційне 2-голосся

Імітація, канон. Сольфеджування прикладів імітаційно-поліфонічного складу. Імітаційне двоголосся у творчих завданнях.

Змістовий модуль VIII.

Розвиток ладового, гармонічного та ритмічного слуху

Тема 4. Внутрішньоладове відхилення

Внутрішньоладове відхилення у тональності D-групи. Відхилення у тональності S-групи. Відхилення у музичних диктантах, творчих завданнях.

Тема 5. Септакорди

Септакорди у діатонічних ладах. Діатонічна секвенція з септакордами. ММ₇ та його обернення: інтонаційне та слухове опрацювання. Технологія підбору гармонічного супроводу до мелодії.

Тема 6. Метро-ритмічні складності

Сольфеджування прикладів з метро-ритмічними складностями. Ритмічні диктанти. Творчі завдання з метро-ритмічними складностями.

III КУРС, V семестр

Змістовий модуль IX.

Особливі діатонічні та безпівтонові лади. 3-голосся

Тема 1. Особливі діатонічні лади

Дорійський та фрігійський мінор: інтонування та слухання вправ. Міксолідійський та лідійський мажор: інтонування та слухання вправ. Поєднання різних ладів у вправах для сольфеджування та музичних диктантах.

Тема 2. Пентатоніка у вправах різного типу

Пентатоніка в інтонаційних вправах. Пентатоніка у слухових вправах: ладова вікторина, музичний диктант.

Тема 3. Гармонічне 3-голосся

Гармонічне 3-голосся в інтонаційних вправах. Слухові вправи у гармонічному 3-голоссі. Гармонічне 3-голосся у творчих вправах.

Змістовий модуль X.

Ускладнення акордів та метро-ритму у вправах

Тема 4. Опрацювання гармонічних послідовностей із вивченими акордами (VI, II₆, II₇)

Гармонічні послідовності з II₆ та VI_{5/3}: інтонування та слухання цифровок. Гармонічні послідовності з II₇: інтонування та слухання. Обернення II₇ в інтонаційних та слухових вправах.

Тема 5. Опрацювання ритмічних груп із 32-ми

32-гі у ритмічних вправах, ритмічному диктанті, у прикладах для сольфеджування та творчих завданнях.

Тема 6. Інтонаційне та слухове засвоєння септакордів. Розміри 5/4, 5/8

Види септакордів: інтонаційні та слухові вправи. Сольфеджування прикладів у розмірах 5/8, 5/4. Запис диктанту в розмірі 5/4.

III КУРС, VI семестр

Змістовий модуль XI.

Розвиток інтервального та гармонічного слуху

Тема 1. Складені інтервали у вправах різного типу

Побудова та визначення на слух складених інтервалів. Складені інтервали у музичних диктантах і творчих завданнях.

Тема 2. Інтонування та визначення на слух гармонічних послідовностей із септакордами VII та II ступенів.

Інтонування та слухове опрацювання гармонічних послідовностей із VII₇.

Інтонування та слухове опрацювання гармонічних послідовностей із П₇.

Тема 3. Інтонування та визначення на слух гармонічних послідовностей із мени вживаними акордами D-групи

Інтонування та слухове опрацювання гармонічних послідовностей із III, D₉. Творчі завдання: супровід до мелодії з використанням вивчених акордів

Змістовий модуль XII.

Мелодична модуляція. Опрацювання складних розмірів та нових гармонічних засобів

Тема 4. Мелодична модуляція в інтонаційних та слухових вправах

Мелодична модуляція в сторону D: інтонаційні вправи, диктант. Мелодична модуляція в сторону S: інтонаційні вправи, диктант. Творчі завдання на мелодичну модуляцію.

Тема 5. Розміри 9/8, 12/8

Сольфеджування прикладів у розмірах 9/8, 12/8. Музичні диктанти, творчі завдання у розмірах 9/8, 12/8.

Тема 6. Опрацювання DD та N₆ у вправах різного типу

DD у гармонічних послідовностях: інтонаційні та слухові вправи. N₆ у гармонічних послідовностях та прикладах з музичної літератури.

IV КУРС, VII семестр

Змістовий модуль XIII.

Хроматизм: інтонаційне засвоєння у різних мелодично-ритмічних умовах

Тема 1. Хроматизм в одноголосих вправах

Прохідні та допоміжні хроматизми в мелодіях для сольфеджування та музичних диктантів. Хроматизми взяті й покинуті стрибком у мелодіях для сольфеджування та диктантів. Опрацювання хроматизмів у творчих завданнях.

Тема 2. Хроматична гама: інтонаційне, слухове засвоєння

Хроматична гама: побудова та спів звукоряду. Спів прикладів та запис диктанту з рухом по хроматичній гамі. Поєднання хроматичного руху з метро-ритмічними труднощами в мелодії.

Тема 3. Хроматизми у 2-3-голосих вправах

Хроматизація голосів у 2-голосих прикладах. Запис 2-голосих диктантів з хроматизацією 1-го голосу. Хроматизм у 3-голосих прикладах: сольфеджування, творчі завдання.

Змістовий модуль XIV.

Гармонічне 4-голосся: однотональні вправи з відхиленнями

Тема 4. Гармонічні послідовності з альтерованими акордами

Інтонаційне та слухове засвоєння гармонічних послідовностей з альтерованими акордами D-групи. Інтонаційне та слухове засвоєння гармонічних послідовностей з альтерованими акордами S-групи.

Тема 5. Гармонічне 4-голосся в художніх зразках

Гармонічне 4-голосся: сольфеджування українських народних пісень та прикладів з класичної музики.

Тема 6. Відхилення в 4-голосих прикладах

Інтонаційне та слухове засвоєння гармонічних послідовностей з відхиленнями в сторону D. Інтонаційне та слухове засвоєння гармонічних послідовностей з відхиленнями в сторону S. Відхилення в 4-голосих прикладах з української народної творчості, музичної літератури.

**4. Структура освітнього компонента
I курс**

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Всього	У тому числі		
		Практ.	Конс.	СРС
I семестр				
Змістовий модуль I.				
Діатоніка. Інтонаційне та слухове засвоєння мажорного та мінорного ладів, поширених розмірів та простих ритмічних груп				
Тема 1. Діатоніка. Мажорний лад. Розміри 2/4, 3/4, 4/4	8	6	–	2
Тема 2. Мінорний лад та його різновиди	8	6	–	2
Тема 3. Розвиток інтервального та ритмічного слуху	9	6	1	2
Здача змістового модуля I (теми 1-3)	3	2	–	1
Разом за змістовим модулем I:	28	20	1	7
Змістовий модуль II.				
Інтонаційне та слухове засвоєння широких інтервалів та ритмічних груп з 16-ми				
Тема 4. Секста: опрацювання інтервалу	5	4	–	1
Тема 5. Септима: опрацювання інтервалу	5	4	–	1
Тема 6. Ритмічні групи з 16-ми у вивчених розмірах	9	6	1	2
Здача змістового модуля II (теми 4-6)	3	2	–	1
Разом за змістовим модулем II:	22	16	1	5
Всього за I семестр:	50	36	2	12
II семестр				
Змістовий модуль III.				
Інтонаційне та слухове засвоєння акордів: зм_{5/3}, D₇. Синкопований та тріольний ритми. Паралельно-змінний лад				
Тема 1. Зменшений тризвук. Паралельно-змінний лад	6	4	–	2
Тема 2. D ₇ в ладу і від звука. Використання D ₇ в мелодії	8	6	–	2
Тема 3. Синкопа і тріоль (прості види)	12	8	1	3
Здача змістового модуля III (теми 1-3)	3	2	–	1
Разом за змістовим модулем III:	29	20	1	8
Змістовий модуль IV.				
Види мажору. Тритони у різних ладах. Гармонічне двоголосся. Розмір 6/8				
Тема 4. Тритон: інтонаційне та слухове засвоєння	8	6	–	2
Тема 5. Гармонічне двоголосся	6	4	–	2
Тема 6. Розмір 6/8	12	8	1	3
Здача змістового модуля IV (теми 4-6)	3	2	–	1
Разом за змістовим модулем IV:	29	20	1	8
Всього за II семестр:	58	40	2	16
Всього годин за I курс:	108	76	4	28

II курс

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Всього	У тому числі		
		Практ.	Конс.	СРС
III семестр				
<i>Змістовий модуль V.</i>				
Двоголосся підголосково-поліфонічного складу. Розвиток ритмічного та гармонічного слуху				
Тема 1. Засвоєння підголосково-поліфонічного двоголосся	6	3	–	3
Тема 2. Інтонаційне та слухове засвоєння складних ритмічних груп	7	3	1	3
Тема 3. Септакорд VII ступеня в мажорі та мінорі	7	3	1	3
Здача змістового модуля V (теми 1-3)	2	1	–	1
Разом за змістовим модулем V:	22	10	2	10
<i>Змістовий модуль VI.</i>				
Розвиток ладового слуху: ладова альтерація. Слухове засвоєння складених інтервалів				
Тема 4. Альтерація ступенів мажору та мінору	4	2	–	2
Тема 5. Хроматична секвенція типу D7–T	5	2	1	2
Тема 6. Складені інтервали	7	3	1	3
Здача змістового модуля VI (теми 4-6)	2	1	–	1
Разом за змістовим модулем VI:	18	8	2	8
Всього за III семестр:	40	18	4	18
IV семестр				
<i>Змістовий модуль VII.</i>				
Інтонаційне та слухове засвоєння характерних інтервалів, зб5/3. Двічі-гармонічний лад. Імітаційне двоголосся				
Тема 1. Характерні інтервали	6	3	–	3
Тема 2. Збільшений тризвук. Двічі-гармонічний лад	6	3	–	3
Тема 3. Імітаційне 2-голосся	7	3	1	3
Здача змістового модуля VII (теми 1-3)	2	1	–	1
Разом за змістовим модулем VII:	21	10	1	10
<i>Змістовий модуль VIII.</i>				
Розвиток ладового, гармонічного та ритмічного слуху				
Тема 4. Внутрішньоладове відхилення	6	3	–	3
Тема 5. Септакорди	6	3	–	3
Тема 6. Метро-ритмічні труднощі	7	3	1	3
Здача змістового модуля VIII (теми 4-6)	2	1	–	1
Разом за змістовим модулем VIII:	21	10	1	10
Всього за IV семестр:	42	20	2	20
Всього годин за II курс:	82	38	6	38

III курс

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Всього	У тому числі		
		Практ.	Конс.	СРС
V семестр				
Змістовий модуль IX.				
Діатоніка. Інтонційне та слухове засвоєння мажорного та мінорного ладів, поширених розмірів та простих ритмічних груп				
Тема 1. Особливі діатонічні лади	6	3	–	3
Тема 2. Пентатоніка у вправах різного типу	4	2	–	2
Тема 3. Гармонічне триголося	7	3	1	3
Здача змістового модуля IX (теми 1-3)	2	1	–	1
Разом за змістовим модулем IX:	19	9	1	9
Змістовий модуль X.				
Ускладнення акордів та метро-ритму у вправах				
Тема 4. Опрацювання гармонічних послідовностей із вивченими акордами (VI, II ₆ , II ₇)	6	3	–	3
Тема 5. Опрацювання ритмічних груп із 32-ми	6	3	–	3
Тема 6. Інтонційне та слухове засвоєння септакордів. Розміри 5/4, 5/8	5	2	1	2
Здача змістового модуля X (теми 4-6)	2	1	–	1
Разом за змістовим модулем X:	19	9	1	9
Всього за V семестр:	38	18	2	18
VI семестр				
Змістовий модуль XI.				
Розвиток інтервального та гармонічного слуху				
Тема 1. Складені інтервали у вправах різного типу	3	2	–	1
Тема 2. Інтонування та визначення на слух гармонічних послідовностей із VII ₇ та II ₇	3	2	–	1
Тема 3. Інтонування та визначення на слух гармонічних послідовностей із MBA D-групи	4	2	1	1
Здача змістового модуля XI (теми 1-2)	2	1	–	1
Разом за змістовим модулем XI:	15	7	1	7
Змістовий модуль XII.				
Мелодична модуляція. Опрацювання складних розмірів та нових гармонічних засобів				
Тема 3. Мелодична модуляція в інтонаційних та слухових вправах	6	3	–	3
Тема 4. Розміри 9/8, 12/8	4	2	–	2
Тема 5. Опрацювання DD у вправах різного типу	5	2	1	2
Здача змістового модуля XII (теми 4-6)	3/2	1	–	1
Разом за змістовим модулем XII:	17	8	1	8
Всього за VI семестр:	32	15	2	15
Всього годин за III курс:	70	33	4	33

IV курс

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Всього	У тому числі		
		<i>Практ.</i>	<i>Конс.</i>	<i>СРС</i>
VII семестр				
Змістовий модуль XIII.				
Хроматизм: інтонаційне засвоєння в різних мелодично-ритмічних умовах				
Тема 1. Хроматизм в одноголосих вправах	6	3	–	3
Тема 2. Хроматична гама: інтонаційне, слухове засвоєння	7	3	1	3
Тема 3. Хроматизми у 2-3-голосих вправах	7	3	1	3
Здача змістового модуля XIII (теми 1-3)	2	1	–	1
Разом за змістовим модулем XIII:	22	10	2	10
Змістовий модуль XIV.				
Гармонічне 4-голосся: однотональні вправи з відхиленнями				
Тема 4. Гармонічні послідовності з альтерованими акордами	4	2	–	2
Тема 5. Гармонічне 4-голосся в художніх зразках	5	2	1	2
Тема 6. Відхилення в 4-голосих прикладах	7	3	1	3
Здача змістового модуля XIV (теми 4-6)	2	1	–	1
Разом за змістовим модулем XIV:	18	8	2	8
Всього за VII семестр:	40	18	4	18
Всього годин:	300	165	18	117

5. Теми практичних занять

№ з/п	№ теми / модуля	Назва теми	Кількість годин
I курс, I семестр			
1.	1 / I	Діатоніка. Мажорний лад. Розміри 2/4, 3/4, 4/4ї	6
2.	2 / I	Мінорний лад та його різновиди	6
3.	3 / I	Розвиток інтервального та ритмічного слуху	6
4.	1-3 / I	Здача змістового модуля I (теми 1-3)	2
Разом за змістовим модулем I:			20
5.	4 / II	Секста: опрацювання інтервалу	4
6.	5 / II	Септима: опрацювання інтервалу	4
7.	6 / II	Ритмічні групи з 16-ми у вивчених розмірах	6
8.	4-6 / II	Здача змістового модуля II (теми 4-6)	2
Разом за змістовим модулем II:			16
I курс, II семестр			
9.	1 / III	Зменшений тризвук. Паралельно-змінний лад	4
10.	2 / III	D ₇ в ладу і від звука. Використання D ₇ в мелодії	6
11.	3 / III	Синкопа і тріоль (прості види)	8
12.	1-3 / III	Здача змістового модуля III (теми 1-3)	2
Разом за змістовим модулем III:			20

№ з/п	№ теми / модуля	Назва теми	Кількість годин
13.	4 / IV	Тритони: інтонаційне та слухове засвоєння	6
14.	5 / IV	Гармонічне двоголосся	4
15.	6 / IV	Розмір 6/8	8
16.	4-6 / IV	Здача змістового модуля IV (теми 4-6)	2
Разом за змістовим модулем IV:			20
II курс, III семестр			
17.	1 / V	Засвоєння підголосково-поліфонічного двоголосся	3
18.	2 / V	Інтонаційне та слухове засвоєння складних ритмічних груп	3
19.	3 / V	Септакорд VII ступеня в мажорі та мінорі	3
20.	1-3 / V	Здача змістового модуля V (теми 1-3)	1
Разом за змістовим модулем V:			10
21.	4 / VI	Альтерація ступенів мажору та мінору	2
22.	5 / VI	Хроматична секвенція типу D7-T	2
23.	6 / VI	Складені інтервали	3
24.	4-6 / VI	Здача змістового модуля VI (теми 4-6)	1
Разом за змістовим модулем VI:			8
II курс, IV семестр			
25.	1 / VII	Характерні інтервали	3
26.	2 / VII	Збільшений тризвук. Двічі-гармонічний лад	3
27.	3 / VII	Імітаційне 2-голосся	3
28.	1-3 / VII	Здача змістового модуля VII (теми 1-3)	1
Разом за змістовим модулем VII:			10
29.	4 / VIII	Внутрішньоладове відхилення	3
30.	5 / VIII	Септакорди	3
31.	6 / VIII	Метро-ритмічні труднощі	3
32.	4-6 / VIII	Здача змістового модуля VIII (теми 4-6)	1
Разом за змістовим модулем VIII:			10
III курс, V семестр			
33.	1 / IX	Особливі діатонічні лади	3
34.	2 / IX	Пентатоніка у вправах різного типу	2
35.	3 / IX	Гармонічне 3-голосся	3
36.	1-3 / IX	Здача змістового модуля IX (теми 1-3)	1
Разом за змістовим модулем IX:			9
37.	4 / X	Опрацювання гармонічних послідовностей із вивченими акордами (VI, II ₆ , II ₇)	3
38.	5 / X	Опрацювання ритмічних груп із 32-ми	3
39.	6 / X	Інтонаційне та слухове засвоєння септакордів. Розміри 5/4, 5/8	2
40.	4-6 / X	Здача змістового модуля X (теми 4-6)	1
Разом за змістовим модулем X:			9
III курс, VI семестр			
41.	1 / XI	Складені інтервали у вправах різного типу	2
42.	2 / XI	Інтонування та визначення на слух гармонічних послідовностей із VII ₇ та II ₇	2
43.	3 / XI	Інтонування та визначення на слух гармонічних послідовностей із MBA D-групи	2
44.	1-3 / XI	Здача змістового модуля XI (теми 1-3)	1
Разом за змістовим модулем XI:			7

№ з/п	№ теми / модуля	Назва теми	Кількість годин
45.	4 / XII	Мелодична модуляція в інтонаційних та слухових вправах	3
46.	5 / XII	Розміри 9/8, 12/8	2
47.	6 / XII	Опрацювання DD у вправах різного типу	2
48.	4-6 / XII	Здача змістового модуля XII (теми 3-5)	1
Разом за змістовим модулем XII:			8
IV курс, VII семестр			
49.	1 / XIII	Хроматизм в одноголосих вправах	3
50.	2 / XIII	Хроматична гама: інтонаційне, слухове засвоєння	3
51.	3 / XIII	Хроматизми у 2-3-голосих вправах	3
52.	1-3 / XIII	Здача змістового модуля XIII (теми 1-3)	1
Разом за змістовим модулем XIII:			10
53.	4 / XIV	Гармонічні послідовності з альтерованими акордами	2
54.	5 / XIV	Гармонічне 4-голосся в художніх зразках	2
55.	6 / XIV	Відхилення в 4-голосих прикладах	3
56.	4-6 / XIV	Здача змістового модуля XIV (теми 4-6)	1
Разом за змістовим модулем XIV:			8
Всього годин:			165

6. Самостійна робота

№ з/п	№ теми / модуля	Назва теми	Кількість годин
I курс, I семестр			
1.	1 / I	Діатоніка. Мажорний лад. Розміри 2/4, 3/4, 4/4і	2
2.	2 / I	Мінорний лад та його різновиди	2
3.	3 / I	Розвиток інтервального та ритмічного слуху	2
4.	1-3 / I	Підготовка до задачі змістового модуля I (теми 1-3)	1
Разом за змістовим модулем I:			7
5.	4 / II	Секста: опрацювання інтервалу	1
6.	5 / II	Септима: опрацювання інтервалу	1
7.	6 / II	Ритмічні групи з 16-ми у вивчених розмірах	2
8.	4-6 / II	Підготовка до задачі змістового модуля II (теми 4-6)	1
Разом за змістовим модулем II:			5
I курс, II семестр			
9.	1 / III	Зменшений тризвук. Паралельно-змінний лад	2
10.	2 / III	D ₇ в ладу і від звука. Використання D ₇ в мелодії	2
11.	3 / III	Синкопа і тріоль (прості види)	3
12.	1-3 / III	Підготовка до задачі змістового модуля III (теми 1-3)	1
Разом за змістовим модулем III:			8
13.	4 / IV	Тритони: інтонаційне та слухове засвоєння	2
14.	5 / IV	Гармонічне двоголосся	2
15.	6 / IV	Розмір 6/8	3
16.	4-6 / IV	Підготовка до задачі змістового модуля IV (теми 4-6)	1
Разом за змістовим модулем IV:			8
Разом за I курс:			28
II курс, III семестр			
17.	1 / V	Засвоєння підголосково-поліфонічного двоголосся	3
18.	2 / V	Інтонаційне та слухове засвоєння складних ритмічних груп	3

№ з/п	№ теми / модуля	Назва теми	Кількість годин
19.	3 / V	Септакорд VII ступеня в мажорі та мінорі	3
20.	1-3 / V	Підготовка до здачі змістового модуля V (теми 1-3)	1
Разом за змістовим модулем V:			10
21.	4 / VI	Альтерація ступенів мажору та мінору	2
22.	5 / VI	Хроматична секвенція типу D ₇ -T	2
23.	6 / VI	Складені інтервали	3
24.	4-6 / VI	Підготовка до здачі змістового модуля VI (теми 4-6)	1
Разом за змістовим модулем VI:			8
II курс, IV семестр			
25.	1 / VII	Характерні інтервали	3
26.	2 / VII	Збільшений тризвук. Двічі-гармонічний лад	3
27.	3 / VII	Імітаційне 2-голосся	3
28.	1-3 / VII	Підготовка до здачі змістового модуля VII (теми 1-3)	1
Разом за змістовим модулем VII:			10
29.	4 / VIII	Внутрішньоладове відхилення	3
30.	5 / VIII	Септакорди	3
31.	6 / VIII	Метро-ритмічні труднощі	3
32.	4-6 / VIII	Підготовка до здачі змістового модуля VIII (теми 4-6)	1
Разом за змістовим модулем VIII:			10
Разом за II курс:			38
III курс, V семестр			
33.	1 / IX	Особливі діатонічні лади	3
34.	2 / IX	Пентатоніка у вправах різного типу	2
35.	3 / IX	Гармонічне 3-голосся	3
36.	1-3 / IX	Підготовка до здачі змістового модуля IX (теми 1-3)	1
Разом за змістовим модулем IX:			9
37.	4 / X	Опрацювання гармонічних послідовностей із вивченими акордами (VI, II ₆ , II ₇)	3
38.	5 / X	Опрацювання ритмічних груп із 32-ми	3
39.	6 / X	Інтонажне та слухове засвоєння септакордів. Розміри 5/4, 5/8	2
40.	4-6 / X	Підготовка до здачі змістового модуля X (теми 4-6)	1
Разом за змістовим модулем X:			9
III курс, VI семестр			
41.	1 / XI	Складені інтервали у вправах різного типу	2
42.	2 / XI	Інтонування та визначення на слух гармонічних послідовностей із VII ₇ та II ₇	2
43.	3 / XI	Інтонування та визначення на слух гармонічних послідовностей із MBA D-групи	2
44.	1-3 / XI	Здача змістового модуля XI (теми 1-2)	1
Разом за змістовим модулем XI:			7
45.	4 / XII	Мелодична модуляція в інтонаційних та слухових вправах	2
46.	5 / XII	Розміри 9/8, 12/8	2
47.	6 / XII	Опрацювання DD у вправах різного типу	3
48.	4-6 / XII	Підготовка до здачі змістового модуля XII (теми 3-5)	1
Разом за змістовим модулем XII:			8
Разом за III курс:			33

№ з/п	№ теми / модуля	Назва теми	Кількість годин
IV курс, VII семестр			
49.	1 / XIII	Хроматизм в одноголосих вправах	3
50.	2 / XIII	Хроматична гама: інтонаційне, слухове засвоєння	3
51.	3 / XIII	Хроматизми у 2-3-голосих вправах	2
52.	1-3 / XIII	Підготовка до здачі змістового модуля XIII (теми 1-3)	1
Разом за змістовим модулем XIII:			9
53.	4 / XIV	Гармонічні послідовності з альтерованими акордами	3
54.	5 / XIV	Гармонічне 4-голосся в художніх зразках	3
55.	6 / XIV	Відхилення в 4-голосих прикладах	2
56.	4-6 / XIV	Підготовка до здачі змістового модуля XIV (теми 4-6)	1
Разом за змістовим модулем XIV:			9
Разом за IV курс:			18
Всього годин:			117 год.

7. Консультації

№ з/п	№ теми / модуля	Назва теми	Кількість годин
I курс			
1.	3 / I	Розвиток інтервального та ритмічного слуху	1
2.	6 / II	Ритмічні групи з 16-ми у вивчених розмірах	1
3.	3 / III	Синкопа і тріоль (прості види)	1
4.	6 / IV	Розмір 6/8	1
Всього годин за I курс:			4
II курс			
5.	2 / V	Інтонаційне та слухове засвоєння складних ритмічних груп	1
6.	3 / V	Септакорд VII ступеня в мажорі та мінорі	1
7.	5 / VI	Хроматична секвенція типу D ₇ -T	1
8.	6 / VI	Складені інтервали	1
9.	3 / VII	Імітаційне 2-голосся	1
10.	6 / VIII	Метро-ритмічні труднощі	1
Всього годин за II курс:			6
III курс			
11.	3 / IX	Гармонічне триголосся	1
12.	6 / X	Інтонаційне та слухове засвоєння септакордів. Розміри 5/4, 5/8	1
13.	2 / XI	Інтонування та визначення на слух гармонічних послідовностей із VII ₇ та II ₇	1
14.	5 / XII	Опрацювання DD у вправах різного типу	1
Всього годин за III курс:			4
IV курс			
15.	2 / XIII	Хроматична гама: інтонаційне, слухове засвоєння	1
16.	3 / XIII	Хроматизми у 2-3-голосих вправах	1
17.	5 / XIV	Гармонічне 4-голосся в художніх зразках	1
18.	6 / XIV	Відхилення в 4-голосих прикладах	1
Всього годин за IV курс:			4
Всього годин:			18 год.

8. Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: екзамен, залік, аудиторні модульні контрольні роботи та інші види індивідуальних і групових завдань.

Методи викладання ОК «Основи музично-теоретичної підготовки: Сольфеджіо» спрямовані на розв'язання навчальних завдань. Вибір методів і технологій викладання та навчання здійснюється залежно від мети заняття, змісту, навчальних можливостей здобувачів освіти, особливостей особистості викладача, матеріально-технічного забезпечення.

При подачі навчального матеріалу з ОК «Основи музично-теоретичної підготовки: Сольфеджіо» застосовуються:

1. Структурно-логічне навчання: поетапна організація системи навчання, що забезпечує логічну послідовність постановки і вирішення дидактичних завдань на основі поетапного відбору їх змісту, форм, методів і засобів із урахуванням діагностування результатів.

2. Контекстне навчання: ґрунтується на інтеграції різних видів діяльності, як навчальної, наукової, так і практичної.

9. Критерії оцінювання

Оцінювання знань здобувачів здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС – А, В, С, D, E, FX, F).

Форми контролю знань здобувачів освіти:

- поточний;
- модульний;
- підсумковий (екзамен).

Поточний контроль знань здобувачів освіти протягом одного семестру включає оцінку за практичну та самостійну роботу.

Модульний контроль знань здобувачів освіти здійснюється через проведення аудиторних письмових контрольних робіт або комп'ютерного тестування.

Підсумковий контроль знань проводиться у формі **екзамену** за екзаменаційними білетами, кожен з яких включає три питання (письмово чи усно) або **заліку** (письмово/усно). Екзаменаційні білети повинні бути затвердженими в установленому порядку.

Екзамен є обов'язковою підсумковою формою контролю, яка дає змогу оцінити системне, а не фрагментарне засвоєння навчального матеріалу і не може бути зведена до рівня поточних форм контролю.

Критерії оцінки знань з освітнього компонента на заліку/екзамені

Відповідь на кожне запитання білету потребує повної аналітичної і змістовної відповіді (оцінюється від 0 до 10 балів).

9-10 балів отримують здобувачі освіти, які повно та ґрунтовно розкрили теоретичне питання, чисто проінтонували вказане практичне завдання, безпомилково виконали слуховий аналіз/музичний диктант.

6-8 балів отримують здобувачі освіти, які не повністю розкрили теоретичне питання, проінтонували практичне завдання та виконали слуховий аналіз/музичний диктант із деякими незначними помилками.

4-5 балів отримують здобувачі освіти, які недостатньо або поверхово розкрили теоретичне питання, при інтонуванні практичного завдання й слуховому аналізі/музичному диктанті допустили значні помилки.

0-3 балів отримують здобувачі освіти, які частково розкрили лише окремі положення теоретичного питання, допустилися суттєвих грубих помилок при інтонуванні практичного завдання та виконанні слухового аналізу/музичного диктанту.

Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти:

I, II, IV, V, VII семестри

<i>Змістовий модуль I, III, VII, IX, XIII 30-50 балів</i>							<i>Змістовий модуль II, IV, VIII, X, XIV 30-50 балів</i>						
T. 1		T. 2		T. 3		ЗМ	T. 4		T. 5		T. 6		ЗМ
<i>П</i>	<i>СР</i>	<i>П</i>	<i>СР</i>	<i>П</i>	<i>СР</i>	<i>П</i>	<i>П</i>	<i>СР</i>	<i>П</i>	<i>СР</i>	<i>П</i>	<i>СР</i>	<i>П</i>
3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	20	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	20
Всього балів:							60-100						

III, VI семестри

<i>Змістовий модуль V, XI 21-35 балів</i>							<i>Змістовий модуль VI, XII 21-35 балів</i>							З/ Е
T. 1		T. 2		T. 3		ЗМ	T. 4		T. 5		T. 6		ЗМ	
<i>П</i>	<i>СР</i>	<i>П</i>	<i>СР</i>	<i>П</i>	<i>СР</i>	<i>П</i>	<i>П</i>	<i>СР</i>	<i>П</i>	<i>СР</i>	<i>П</i>	<i>СР</i>	<i>П</i>	
3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	
За семестр:							42-70							18-30
Всього балів:							60-100							

Умовні позначення: Т.1. – тема 1; П – практичне заняття; СР – самостійна робота студентів; ЗМ – задача модуля, З – залік, Е – екзамен.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	Для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
67-73	D	задовільно	
60-66	E		
35-59	FX	незадовільно	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F		не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Рекомендована література

10.1. Базова

1. Антків М., Міщук І. Двоголосні диктанти. Для учнів старших класів виконавських відділів спеціалізованих музичних шкіл та студентів музичних училищ. Львів : «Сполом», 2018. 87 с.
2. Барська З. М. Гармонічне сольфеджіо на основі української музики: хрестоматія. Ч. 1. Одноголосся. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2017. 80 с.
3. Диктанти на матеріалі музики Миколи Лисенка / авт.-укл. Дар'я Романець. Вінниця : Нова Книга, 2016. 76 с.
4. Мокрогуз І. Практичні завдання до навчальної дисципліни «Сольфеджіо» для студентів 1-го курсу : навчально-методичний посібник. Чернівці : Місто, 2014. 84 с.
5. Павленко Т. Сольфеджіо на основі українських народних пісень. Київ : Музична Україна, 2017. 112 с.
6. Побережна Г. І., Щериця Т. В. Українська народна пісня. Навчальний посібник з сольфеджіо. Київ : Вища школа, 2016. 190 с.

7. Фоменко Л. Сольфеджіо : навчальний посібник. 2 вид. Київ, 2018. 84 с.
8. Ходоровська І. М. Збірник диктантів з сольфеджіо на матеріалі українського фольклору та музики українських композиторів : мультимедійний посібник. Київ : Київський Університет імені Б. Грінченка, Інститут мистецтв, 2014. 50 с.

10.2. Допоміжна

1. Афоніна О. С., Баранова В. О. Сольфеджіо: навчальний посібник. Вінниця : Нова книга, 2013. 224 с.
2. Буравчук А. Сольфеджіо (для всіх класів) : навчальний посібник для початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів (шкіл естетичного виховання). Київ : Мелосвіт, 2015. 120 с.
3. Драгомиров П. Сольфеджіо. Харків : Фактор, 2015. 64 с.
4. Козинська К. Сольфеджіо на матеріалі класичної музики. Суми–Київ : Мелосвіт, 2018. 48 с.
5. Михайловська Р. С. Сольфеджіо на основі української пісні. Київ : Мелосвіт, 2015. 68 с.

10.3. Інформаційні ресурси

- <http://pidruchniki.ws/> – Бібліотека українських підручників
- <http://www.europeana.eu/portal> – Європейська цифрова бібліотека
- <http://www.twirpx.com/files/art/music> – Музичне мистецтво – все для студента
- <http://www.nbu.gov.ua> – Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
- <http://elib.nplu.org/collection.html?id=33> – Національна парламентська бібліотека України

Викладачі:

Новакович М. О.

Юрчук О. М.

